

Οι βυζαντινές εικόνες δίνουν πληροφορίες για τις πανοπλίες της εποχής. Επάνω, ο Ιησούς του Ναυή, τοιχογραφία του 11ου αι. στο μοναστήρι του Οσίου Λουκά του Στεiriώτη.

Βυζαντινές πανοπλίες ενός Έλληνα στις ΗΠΑ

της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ**

Υπάρχει μεγαλύτερη ικανοποίηση από το να μετατρέπεις το χόμπι σου σε διεθνώς αναγνωρισμένη δουλειά; «Σπούδασα βιοτεχνολόγος, αλλά η μεγάλη μου αγάπη ήταν πάντα η ιστορία», διηγείται ο 31χρονος Δημήτρης Κατσικός, ο οποίος ερευνά συστηματικά διαφορετικές ιστορικές περιόδους και ασχολείται με την κατασκευή βυζαντινών πανοπλιών. «Το 2009 είχα γράψει για τη μετάβαση από τον αρχαιοελληνικό Θεό Αρη στους στρατιωτικούς Αγίους των Βυζαντινών, όπως ο Άγιος Γε-

Οι δημιουργίες του 31χρονου Δημήτρη Κατσικού εκτίθενται μόνιμα στο Μουσείο του Harvard.

ώργιος. Από εκεί οδηγήθηκα στις πανοπλίες». Ο κ. Κατσικός αποτελεί κατά τα φαινόμενα τον μοναδικό τεχνίτη διεθνώς, που ασχολείται με πανοπλίες του 10ου έως 12ου αιώνα μ.Χ. «Συνάδελφοί» του υπάρχουν στην Αγγλία και την Ιταλία, οι οποίοι βέβαια κατασκευάζουν μεσαιωνικές πανοπλίες της εποχής του Καρλομάγνου και των Σταυροφοριών.

Μοναδικές πηγές πληροφόρησης για τη στρατιωτική περιβολή στο Βυζάντιο αποτελούν οι βυζαντινές αιογραφίες. «Υπήρχαν 25 βασικοί τύποι στολών, που με διαφορετικούς συνδυασμούς στον εξοπλισμό δημιουργούσαν σχεδόν 50 διαφορετικές πανοπλίες», σημειώνει ο ερευνητής. Ο κ. Κατσικός εργάζεται 12 με 15 ώρες την ημέρα, ενώ για να ολοκληρώσει μια στολή αφι-

«Κλειστή» πανοπλία, που χρησιμοποιείτο το 1.000 - 1.050 μ. Χ. Οι πανοπλίες διαφοροποιούνται ανάλογα με τον βαθμό του στρατιωτικού και τη μονάδα.

ρώνει πάνω από ένα μήνα. «Προμηθεύομαι δέρμα και μέταλλο σε μεγάλες ποσότητες, τα οποία επεξεργάζομαι σε ειδικά μηχανήματα», περιγράφει ο κ. Κατσικός. Ο Έλλη-

νας οπλοργός έχει ήδη κατασκευάσει σε ενάμιση χρόνο 16 διαφορετικές βυζαντινές πανοπλίες και μια σασσανιδική (προϊσλαμική περσική). Μπορεί να ήταν η πε-

ριέργεια που παρακίνησε τον κ. Κατσικού να πειραματιστεί με τις πανοπλίες, αλλά η δουλειά του τελικά έφθασε σε ακαδημαϊκό επίπεδο. Όταν θέλησε να την κάνει γνωστή στην Ελλάδα, δεν βρήκε «ευκόλο ώτα». «Έστειλα πολλά emails, αλλά σχεδόν κανείς δεν απάντησε». Η απάντηση, τελικά, ήρθε από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού. Η διευθύντρια του μουσείου του Harvard στην Ουάσιγκτον, κ. Gudrun Buehl, του πρότεινε να στήσουν μια έκθεση. «Μεταφέραμε τρεις πανοπλίες μου στις ΗΠΑ και εγκαινιάσαμε μια εποχική έκθεση στο Dumbarton Oaks Museum and research library and collection/trustees of Harvard», αναφέρει ο κ. Κατσικός. Η ανταπόκριση ήταν τέτοια, που έπειτα από πολλές παρατάσεις, το Πανεπιστημιακό Ίδρυμα αποφάσισε η έκθεση να γίνει μόνιμη. Παράλληλα, οι εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου κάλεσαν τον κ. Κατσικού στο συνέδριο «Πόλεμος στον βυζαντινό κόσμο» τον Μάιο του 2010. «Ήταν μια μεγάλη στιγμή για εμένα: γνώρισα τους κορυφαίους βυζαντινολόγους των οποίων τα συγγράμματα διάβαζα, όπως ο John Haldon και ο Lioba Theis».

Διαδικτυακός διάλογος

Με αφορμή το συνέδριο έχει ξεκινήσει ένας διαδικτυακός διάλογος μεταξύ των ερευνητών του Βυζαντινίου. Στην Ελλάδα κάποιοι πολιτιστικοί σύλλογοι έχουν δείξει δειλά ενδιαφέρον. «Θέλω να ταξιδέψω σε όλες τις χώρες που αποτελούσαν την πάλαι ποτέ Βυζαντινή Αυτοκρατορία και να επισκεφθώ βυζαντινές εκκλησίες, με σκοπό να συνεχίσω την έρευνά μου», καταλήγει ο κ. Κατσικός.